

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

HISTORISCH OVERZICHT EN STAATSINRICHTING VANAF 1848

Nederland (1848-1914)

1 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat Nederland (vanwege de dreigende onrust in Europa/de revolutiedreiging) een nieuwe grondwet krijgt/zich ontwikkelt in de richting van een parlementaire democratie/een constitutionele monarchie / dat er sprake is van direct kiesrecht voor de burgerij / dat koning Willem II de grondwet liet aanpassen (door Thorbecke te benoemen) / dat er een verschuiving is van de macht van de koning naar de (aan het parlement verantwoordelijke) ministers.

2 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De politieke stroming waartoe Thorbecke behoort is het liberalisme 1
- De opvatting over de rol van de overheid bij deze politieke stroming is dat die zo klein mogelijk moet zijn (wat van toepassing is op de Armenwet, omdat het in die wet bij de armenzorg om liefdadigheid gaat / omdat het niet gaat om een taak van de overheid) 1

3 A

4 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Het zou vóór het parlamentsgebouw moeten staan, omdat dat het politieke hart is waarvoor Thorbecke (onder andere door zijn nieuwe grondwet) veel betekend heeft / omdat hij (door de nieuwe grondwet) het parlement meer macht heeft gegeven 1
- Koning Willem III wilde het standbeeld niet vóór het parlamentsgebouw hebben, omdat de koning/het staatshoofd dankzij (de grondwet van) Thorbecke minder macht had gekregen / omdat hij geen voorstander was van de nieuwe grondwet (die door Thorbecke was ontworpen) 1

5 B

6 B

Vraag	Antwoord	Scores

7 D

8 maximumscore 2

	persoon	politieke organisatie
confessionelen	1 (= H. Schaepman)	4 (= RKSP)
feministen	3 (= W. Drucker)	6 (= Vrije Vrouwen Vereniging)
socialisten	2 (= P.J. Troelstra)	5 (= SDAP)

indien zes antwoorden juist	2
indien vijf of vier antwoorden juist	1
indien minder dan vier antwoorden juist	0

De Eerste Wereldoorlog (1914-1918)

9 maximumscore 1

De persoon die werd vermoord was Frans Ferdinand.
De stad waar dit gebeurde was Sarajevo.

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, wordt 1 scorepunt toegekend.

10 C

Het Interbellum (1918-1939)

11 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Het bord geeft een negatief beeld van de revolutiepoging, omdat (één van de volgende):

- de Oranjeboom/het koningshuis centraal staat.
- de revolutiepoging wordt vergeleken met het kwaad (waarmee men een ander 'slaat').
- het leger (dat zorgde voor handhaving van orde en rust) positief wordt afgebeeld / de arbeiders negatief worden afgebeeld (onrustig en wanordelijk).

Opmerking

Alleen als na 'negatief' een juiste toelichting volgt, wordt 1 scorepunt toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
12	maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat de reden voor het geschenk was dat Belgische vluchtelingen/militairen door de Nederlanders/(het neutrale) Nederland opgevangen waren tijdens de Eerste Wereldoorlog.	
13	B	
14	maximumscore 2 Voorbeeld van een juist antwoord is: • Bruikbaar, omdat (één van de volgende): – Hitler als soldaat mee had gevochten (in de Eerste Wereldoorlog). – Hitler een ooggetuige/tijdgenoot was. • Minder betrouwbaar, omdat (één van de volgende): – Hitler de gebeurtenissen opzettelijk anders heeft voorgesteld (om aanhangers te winnen) / Hitler een politieke bedoeling had met de beschrijving van zijn herinnering. – het de mening is van slechts één persoon.	1 1
15	maximumscore 1 Lebensraum	
16	maximumscore 2 Bij zin 1 hoort republiek. Bij zin 2 hoort democratisch. Bij zin 3 hoort afgenomen. indien drie antwoorden juist indien twee antwoorden juist indien minder dan twee antwoorden juist	2 1 0
17	B	

Vraag	Antwoord	Scores

18 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

In de tijd dat Colijn minister-president was, kende Nederland een economische crisis met een grote **werkloosheid**. Daarom voerde hij een **aanpassingspolitiek** om te bezuinigen (op de overheidsuitgaven). Voor werkloze burgers werden door de overheid **werkverschaffingsprojecten** opgezet.

indien drie begrippen juist worden gebruikt	2
indien twee begrippen juist worden gebruikt	1
indien minder dan twee begrippen juist worden gebruikt	0

Opmerking

Er worden alleen scorepunten toegekend als de begrippen in een juiste historische samenhang en betekenis worden gebruikt.

19 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende):

- Kenmerk zuiveringen, omdat de afbeeldingen het verdwijnen van verschillende leiders/het alleen overblijven van Stalin laten zien.
- Kenmerk indoctrinatie, omdat het gebruik van de afbeeldingen (bijvoorbeeld in schoolboeken) een politiek correct beeld wil geven van historische gebeurtenissen / de bevolking wil laten vergeten dat deze personen ooit met Stalin hebben samengewerkt.

Opmerking

Alleen als na een keuze, een juiste bijpassende toelichting volgt, wordt 1 scorepunt toegekend.

20 maximumscore 2

De kenmerken 2 (= collectivisatie), 4 (= strafkampen) en 5 (= terreur).

indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

Vraag	Antwoord	Scores
21	maximumscore 2 Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	• Het leek op dat moment een juiste keuze, want (één van de volgende): – na de (verschrikkingen van de) Eerste Wereldoorlog wilde men een nieuwe oorlog voorkomen. – Duitsland moest integreren in de internationale gemeenschap / een Duits isolement was niet gewenst. – Frankrijk en Groot-Brittannië hadden tijd nodig om de eigen bewapening op peil te brengen, voor het geval de appeasement-politiek mislukte. • Het kreeg achteraf veel kritiek, omdat (één van de volgende): – Hitler zijn grondgebied (zonder slag of stoot) had kunnen uitbreiden (ver buiten de afspraken om) / Hitler zijn gang kon gaan/te zacht werd aangepakt. – veel bepalingen van het Verdrag van Versailles waren opgeheven (waardoor Hitler makkelijker een oorlog kon beginnen). – Tsjecho-Slowakije het slachtoffer werd van deze politiek. – de appeasement-politiek de oorlog niet heeft kunnen voorkomen.	1 1
22	maximumscore 1 (Rijks)Kristallnacht / Novemberpogrom	
23	maximumscore 2	
	• 2 (= gelijkschakeling) • 4 (= rassenwetten)	1 1

Door de tijd heen

- 24 maximumscore 2**
Eerst 1, dan 4, daarna 3, vervolgens 2 en ten slotte 5.

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder foutloze reeks ontstaat, wordt 1 scorepunt toegekend.

De Tweede Wereldoorlog (1939-1945)

- 25 B**

Vraag	Antwoord	Scores
26	maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat het hier gaat om de Slag om Engeland / the Battle of Britain.	
27	maximumscore 1 Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende): – De kerkleiders hadden een grote aanhang (en die zou in verzet kunnen komen). – De bezetter wilde zo weinig mogelijk weerstand oproepen bij de Nederlandse bevolking. – De bezetter hoopte de bevolking te winnen voor het nationaal-socialisme.	
28	maximumscore 2 Voorbeeld van een juist antwoord is: • Alleen met behulp van distributiebonnen kon een burger (legaal/minder duur dan op de zwarte markt) voedsel/goederen kopen • en dat was nadelig voor onderduikers, omdat zij zich niet (in het openbaar) konden/wilden melden/legitimeren (terwijl dat wel nodig was om aan bonnen te komen)	1 1
29	maximumscore 1 Voorbeeld van een juist antwoord is: Goed om in functie te blijven, want dan konden ze nog (een beetje) invloed uitoefenen/verzet plegen/orde en rust bewaren / want een NSB-er als burgemeester zou harder/fanatieker optreden.	
30	maximumscore 2 Bij toespraak 1 hoort Stalin. Bij toespraak 2 hoort Roosevelt. Bij toespraak 3 hoort Churchill. indien drie antwoorden juist indien twee antwoorden juist indien minder dan twee antwoorden juist	2 1 0
31	maximumscore 1 Eerst 3, dan 1 en ten slotte 2. <i>Opmerking</i> <i>Er is maar één juiste volgorde.</i>	

Vraag	Antwoord	Scores

32 **maximumscore 1**

Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om de capitulatie/overgave van Japan.

Europa en de wereld (1945-1989)

33 **maximumscore 2**

- (onderdeel) 3 1
- (onderdeel) 5 1

34 **C**

35 **maximumscore 1**

Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om een verwijzing naar de Tweede Wereldoorlog/de Duitse bezetting van Nederland.

36 **maximumscore 2**

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- militair bondgenootschap: NAVO 1
- economische organisatie: EGKS / (E)EG 1

37 **D**

Door de tijd heen

38 **maximumscore 2**

Eerst 1, dan 3, daarna 5, vervolgens 2 en ten slotte 4.

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder foutloze reeks ontstaat, wordt 1 scorepunt toegekend.

39 **maximumscore 2**

- 1965-1970: de Praagse Lente 1
- 1985-1990: het (begin van het) einde van communistisch Oost-Europa / Fluwelen Revolutie 1

De nieuwe wereldorde (vanaf 1990)

40 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- optimisme vanaf 1989 (één van de volgende): 1
 - het einde van de Koude Oorlog
 - het uiteenvallen van de Sovjet-Unie
 - de eenwording van Duitsland
- het verdwijnen van het optimisme vanaf 2001 (één van de volgende): 1
 - de (terroristische) aanslagen (in New York) van 9 september 2001
 - de opkomst van internationaal terrorisme
 - het toenemen van internationale spanningen

41 B

42 C

43 D

44 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat de bewering juist is, omdat bellen naar landen binnen de Europese Unie goedkoper is dan bellen naar landen buiten de Europese Unie.

Door de tijd heen

45 maximumscore 2

Bij foto a hoort titel 6 (= Pools-Duitse grens).

Bij foto b hoort titel 2 (= de Berlijnse Muur).

Bij foto c hoort titel 3 (= de Dodendraad).

Bij foto d hoort titel 4 (= gevangenenkamp opgezet na de aanslag op 11-9).

Bij foto e hoort titel 5 (= het IJzeren Gordijn).

Bij foto f hoort titel 1 (= Auschwitz).

indien zes antwoorden juist	2
indien vijf of vier antwoorden juist	1
indien minder dan vier antwoorden juist	0

46 maximumscore 2

Eerst c, dan a, daarna f, **vervolgens letter e**, daarna b en ten slotte d.

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder foutloze reeks ontstaat, wordt 1 scorepunt toegekend.

Bronvermeldingen

De internetbronnen zijn voor het laatst geraadpleegd op 30 augustus 2017.

- bron 1 naar: Vlissingsche courant, 21 februari 1848
- bron 2 naar: J. de Rek, Sesam geschiedenis der Nederlanden, deel 10, opnieuw in de vaart der volkeren, Baarn 1985, pag. 41-42.
- bron 3 naar: J. de Rek, Sesam geschiedenis der Nederlanden, deel 10, opnieuw in de vaart der volkeren, Baarn 1985, pag. 45.
- bron 4 naar: Algemeen Handelsblad, 15 november 1887
- bron 5 naar: A.J.P. Taylor, Standaard geschiedenis van de 20e eeuw, deel 1 1900 tot 1914, z.p., 1969, pag. 125.
- bron 6 naar: Notenkraaker, 2 februari 1908
- bron 7 naar: A.J.P. Taylor, Standaard geschiedenis van de 20e eeuw, deel 1, 1900 tot 1914, z.p., 1969, pag. 438.
- bron 8 eigen beheer Cito / CvTE
- bron 9 <https://www.rijksmuseum.nl/assetimage2.jsp?id=NG-1972-12-C>
- bron 10 naar: <https://www.historischnieuwsblad.nl/tweedewereldoorlog/artikelen/hitler-en-de-tweede-wereldoorlog/index.html>
- bron 11 naar: <http://www.geschiedenisportaal.nl/v2/2013/08/07/adolf-hitler-over-de-noodzaak-van-lebensraum/>
- bron 12 naar: <http://resolver.kb.nl/resolve?urn=ddd:010534265>
- bron 13 <http://historicaltimes.tumblr.com/image/147640423895>
- bron 14 naar: A. Applebaum, Goelag. Een geschiedenis, Amsterdam 2003, pag. 293.
- bron 15 naar: http://www.meertens.knaw.nl/loedejongdigitaal/orig-pages/nl.vk.d.3/pg_0467.pdf
- bron 16 naar: http://www.gettysburgcollegeprojects.org/hist301-wwIposters/?page_id=166
- bron 17 toespraak 1: naar:
<https://www.marxists.org/reference/archive/stalin/works/1941/11/07.htm>
toespraak 2: naar: <http://www.historyplace.com/speeches/fdr-infamy.htm>
toespraak 3: naar: <http://www.winstonchurchill.org/resources/speeches/1940-the-finest-hour/128-we-shall-fight-on-the-beaches>
- bron 18 naar: M. Heijmans van Bruggen, De Japanse bezetting in dagboeken, Kamp Tjimahi 4, Amsterdam 2002, pag. 244.
- bron 19 onderdeel 1:
[https://en.wikipedia.org/wiki/Hungarian_Revolution_of_1956#/media/File:Erzs%C3%A9bet_\(Lenin\)_k%C3%B6r%C3%BAt,_a_Royal_Sz%C3%A1ll%C3%B3val_\(ma_Corinthia_Hotel\)_szemben._Fortepan_15317.jpg](https://en.wikipedia.org/wiki/Hungarian_Revolution_of_1956#/media/File:Erzs%C3%A9bet_(Lenin)_k%C3%B6r%C3%BAt,_a_Royal_Sz%C3%A1ll%C3%B3val_(ma_Corinthia_Hotel)_szemben._Fortepan_15317.jpg)
onderdeel 2 tot en met 4: naar: W. Melching en M. Stuiivenga, Ooggetuigen van de Koude Oorlog. In meer dan honderd reportages, Amsterdam 2007, pag. 85-92.
onderdeel 5: naar: De Waarheid, 14 november 1956
- bron 20 http://www.esquirecomics.com/resources/collection_images/Red-Iceberg.jpg

- bron 21 naar: A. Ribberink, Leidsvrouwen en zaakwaarneemsters, Een geschiedenis van de
aktiegroep Man Vrouw Maatschappij (MVM) 1968-1973, Hilversum 1973, pag. 326-327.
- bron 22 tarieven T-mobile op 30 januari 2017; <https://www.t-mobile.nl/mobiel-abonnement/buitenland/tarieven-naar-buitenland>
- bron 23 foto a: <https://www.voordekunst.nl/projecten/3717-de-dodendraad-leeft-1>
foto b: <http://losangelesmuseumoftheholocaust.blogspot.nl/2013/08/this-day-in-history-german-invasion-of.html>
foto c: <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/auschwitz-a-museum-that-drives-home-the-horror-without-help-from-modern-technology-9999468.html>
foto d: <http://nuk-tnl-editorial-prod-staticassets.s3.amazonaws.com/2014/bespoke/1107-25YearsBerlinWall/index.html>
foto e: <http://www.drsovervilleford.com/uncategorized/the-cold-war-and-a-murder-mystery/>
foto f: <http://www.chicagotribune.com/news/nationworld/ct-congress-guantanamo-bay-20151110-story.html>